

Nouvelles locales = Lokalnachrichten : Holland, Spanien

Objekttyp: **Appendix**

Zeitschrift: **Schweizer Revue : die Zeitschrift für Auslandschweizer**

Band (Jahr): **4 (1977)**

Heft 4

PDF erstellt am: **22.07.2024**

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

Ein Dienst der *ETH-Bibliothek*

ETH Zürich, Rämistrasse 101, 8092 Zürich, Schweiz, www.library.ethz.ch

<http://www.e-periodica.ch>

Nouvelles locales/Lokalnachrichten

Holland

Adressliste der NHG-Holland und des Schweizer-Clubs

Vorstand der NHG-Holland

Prof. Dr. B. Hartmann Präsident

Stationsplein 196, Leiden
Tel. 071 - 123683

H. A. Klee Vizepräsident

Schapendrift 40, Laren NH.
Tel. 02153 - 86695

Dr. F. Müller Sekretär

Beethovenl. 128, Doorwerth
Tel. 085 - 335629

Frau L. Schaad-Denner Kassierin

Voorschoterlaan 119, Rotterdam
Tel. 010 - 123646

C. Fiscalini Beisitzer

Joh. de Witstraat 8bis, Utrecht
Tel. 030 - 313264

S. Zürcher Beisitzer

Daalwijk 516, A'dam-Bijlmermeer
Tel. 020 - 967181
Tel. 020 - 222033 (Büro tot 19.00 Uhr)

Stiftung Unterstützungskasse der NHG-Holland:

A. A. Odermatt Präsident

v.d. Berghalaan 323, Hoofddorp
Tel. 02503 - 15210

Auslandschweizerkommission:

Frau L. Schaad-Denner

Delegierte der NHG-Holland
Voorschoterlaan 119, Rotterdam
Tel. 010 - 123646

Prof. Dr. B. Hartmann Stellvertreter

Stationsplein 196, Leiden
Tel. 071 - 123683

Schweizer Revue:

Frau M. Dekens-Meli

Zoomweg 2, Wageningen
Tel. 08370 - 13945

S. Zürcher Vizedektor und Inserate

Daalwijk 516
Amsterdam-Bijlmermeer
Tel. 020 - 967181

Schützensekction der NHG-Holland:

Wiercx van Rhijn Eduard Präsident

Prinses Marijkelaan 5, Oegstgeest
Tel. 071 - 151903

Groot Ruth Sekretärin

Octant 34, Dordrecht
Tel. 078 - 74643

Schweizerclub Amsterdam:

S. Zürcher Präsident

Daalwijk 516, A'dam-Bijlmermeer
Tel. 020 - 967181

H. Auf der Mauer Vizepräsident

Egelantiersgracht 104 I, Amsterdam
Tel. 020 - 248891

Frl. B. Klee Sekretärin

van Riebeekweg 212, Hilversum

Schweizerclub Den Haag:

Prof. Dr. B. Hartmann Präsident

Stationspl. 196, Leiden
Tel. 071 - 123683

Frau H. Vogels-Felder Sekretärin

Laan van Poot 452, Den Haag
Tel. 070 - 680619

Schweizerclub Gelderland-Overijssel:

Frau H. Ruijs-Meier

Präsident

Bergweg 4, Ommen

Tel. 05291 - 1866

Frau M. Mollenbaars-Wanner Sekretärin

Dillenburglaan 2, Velp (Gld.)

Tel. 085 - 617523

Schweizerclub Rotterdam:

P. Hammel

Präsident

Adrianaalaan 122, Rotterdam

Tel. 010 - 221052

Frau L. Schaad-Denner

Sekretärin

Voorschoterlaan 119, Rotterdam

Tel. 010 - 123646

Schweizerclub Utrecht:

C. Fiscalini

Präsident

Joh. de Wittstraat 8bis, Utrecht

Tel. 030 - 313264

Het fenomeen van de Basler Fasnacht: «Kreatief Carnaval»

expositie Projekt '80 – november 1977

Stichting Centrum Ruimtelijke Vormgeving te Lage Mierde

De expositie in de «grote zwarte schuur» van Projekt '80 te Lage Mierde (N. Brabant) bestaat uit meer dan 200 aktuele maskers, kostuums en lantaarns van de grote «Basler Fasnacht», die voor het eerst in de geschiedenis buiten Zwitserland getoond wordt.

Tevens zal een kollektie van de Luzerner Fasnacht getoond worden.

De kollektie werd samengesteld door Madame Lippuner, conservatrice van het museum «Arts Décoratifs» te Lausanne; een groot gedeelte ervan werd begin van het jaar geëxposeerd in de musea van Lausanne en Zürich. De tentoonstelling is ingericht door Architect Fokke van Duyn uit Nootdorp, die ook de grote schuur restaureerde en opdracht heeft van de Stichting voor de uitbreiding van «Projekt '80».

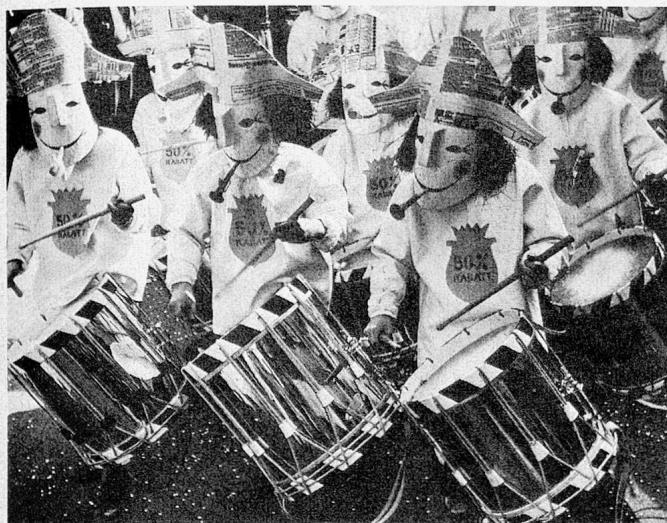
Een sinoniem voor het begrip «Fas(t)nacht» kent de Nederlandse taal niet en wanneer men de huidige «Basler Fasnacht» beleeft, zal elke vergelijking met welke Fasnacht, Carnaval e.d., waar dan ook in Europa, zelfs in Zwitserland(!) falen.

De expositie is een boeiende doch slechts uiterlijke manifestatie van de onvergelijkbare kreative en muzikale anonimiteit van de Basler Fasnacht.

Een historische oorsprong is voor de Basler Fasnacht niet aan te wijzen. Ze bevat heidense, Germaanse en Romeinse tradities voor het vieren van het komende voorjaar.

In tegenstelling tot de Luzerner Fasnacht, die altijd een konfliktooze binding kende met de katholieke kerk, heeft de tegenwoordige moderne Basler Fasnacht geen bindingen, noch met de kerk, noch met de Staat en stelt zich alleen maatschappelijk kritisch op.

Als wij zondagmiddag in Basel arriveren, slaapt de stad; café's en

restaurants zijn gesloten of leeg, de straten al afgesloten voor alle verkeer.

In de oude stad hoort men hier en daar in een Gasse (smal straatje) nog(!) schuchtere Fasnacht-muziek. Het hoofdkenmerk van de Basler Fasnacht is het trommelen en fluiten (een militaire inslag, mede onder invloed van de Napoleontische legers). Van kindsbeen af oefent men het hele jaar door. Buiten de Fasnacht-tijd moeten de trommels zwijgen; om de 'zakenlieden' niet te storen (zoals het heet) oefent men dan op met rubber beklede planken. Eerst ná de «dans van de wilde man» op de middelste Rijnbrug in januari (zg. «Vogel-Grijf») mag het kalfsvet weer gespannen en (binnenskamers) bespeeld worden.

Het allerbelangrijkste kenmerk en het meest kreatieve van de huidige Fasnacht-zijn de meer dan honderd trommel- en fluit-cliquen (afkomstig van het Franse woord «la clique»). Elke clique vormt een massale eenheid. Deze groepen bestaan uit lantaarndragers (vnl. bij de Morgenstreich), de fluiters en dan de trommels erachter in hetzelfde ritme: vrienden, familie en publiek a.h.w. meetrekend door de stimulerende kracht van de herhaling; richtingloos tot buiten het centrum kruisen de cliques

elkaar met ernstige, in zichzelf gekeerde gezichten, mensen die zich a.h.w. in een trip-toestand bevinden. Processies zonder goden, i.p.v. heiligen lantaarns, i.p.v. priesters «waggis» en «alte tanti», maar met dezelfde passie, een geloof zonder religie, één trommellende, fluitende «stille» rondgang, nacht en dag, een kreative meditatie, drie dagen lang, alles in één ritme, alleen onderbroken door de «Guggenmuziek» uit Klein-Basel (stadsgedeelte gelegen aan de andere kant van de Rijnover), een soort anti-Fasnacht muziek, die scanderend en met kakofonie en humor de Fasnacht relativeert.

Twee van de nog heden bestaande trommel- en fluit-cliquen zijn opgericht in 1884 en 1896. Het grootste gedeelte van de huidige cliques is opgericht ná 1945. Namen van cliques: «Giftschnaigge» (giftig mondwerk), «Rybyse» (kijfachtig wijf), «Revoluzzer» (rebelleerde tegen hun moeder-clique) enz. Er zijn in totaal 350 cliques en groepjes (stand Fasnacht 1977!).

De proloog van de Basler Fasnacht in de «Morgenstreich», de eerste maandag na Aswoensdag om 4.00 uur v.m.

Maandagmorgen tegen 4.00 uur nog in het pikkedonker zoekt men op straat een plaatsje om het

wonder van de «Morgenstreich» te beleven.

Als om 4.00 uur de klokken zullen gaan luiden, zal de stad één groot concert zijn van meer dan duizend trommels en dwarsfluiten (piccolo's), één meeslepende ritmische melodie, drie dagen lang.

De stad is geheel verduisterd; hotelgasten krijgen kleine batterij-lampjes mee, die meer dekoratief dan praktisch zijn; als men elkaar kwijt raakt, vindt men de ander niet meer.

De zwijgende, in een sort trance verkehrende mensenmassa groeit met de minuut: uit Frankrijk, Duitsland, Italië ... honderdduizenden, nog nuchtere, half slappende toeschouwers van een haast demonisch gebeuren: de «Morgenstreich». Men wacht af, voor velen is het de eerste maal. De sfeer is ietwat luguber ... men hoort, maar ziet de menigte niet.

Zal het dit jaar weer zo zijn als het vorige? Duizenden verlichte maskers? Of zullen het nog maar een paar cliques zijn die de eer hooghouden.

Plotseling – 4.00 uur – de vele kerkklokken hoort men niet; tegen alle gevels weerkaatst het tromgeroffel. Het is of de stad een meter omhoog wordt getild; het geluid wordt in de smalle «Gassen» versterkt: de stad is één grote trommel geworden!

De menigte verplaatst zich nu van de ene naar de andere kant: draai-kolken van mensen, hierin wordt men omhoog getild en a.h.w. zwevend beleeft men de «Morgenstraich».

Alle trommel en fluit cliquen komen nu van de heger gelegen Gassen van de «Alt-Stadt» omlaag, richting marktplein.

Meer dan honderd groepen, vooraf gegaan door lantaarns – verlicht door gaslampjes – meer dan vier meter hoge, ronde, vierkante, rechthoekige, trapezium-vormige transparante lantaarns, gedragen door monsters, vampiers, Waggis (boerenpummel), vogels en «Alt-Tanti». De hoge verlichte lantaarns zijn door beroepskunstenaars beschilderd in felle transparante kleuren met hele voorstellingen, met schimspcheuten op aktuele maatschappelijke toestanden, vaak onder invloed van expressionisme, surrealisme en naïvisme. Sinds 1830 is er sprake van de «Morgenstraich»; de grote lantaarns worden eerst omstreeks 1860 genoemd.

Na de maandagmorgen verdwijnen de lantaarns; maandagmiddag is de optocht: in hun nieuwe kostuums(!) – elk jaar opnieuw duizenden maskers en kostuums. De «Fasnacht»-industrie – de grootste en kostbaarste van Basel. Dinsdagmiddag: de «Kinder-Fasnacht», daterend van de laatste jaren.

Nog tijdens de «Morgenstraich» stromen café's, lunchrooms en restaurants vol voor het nuttigen van het nationaal-menu: hete chocolade, meelsoep, kaas- en uienkoeken. Dan de straat weer op, in een soort trance, achter een toevallig voorbijkomende clique aan; zij zijn overal, overal het trommelen en fluiten, onontkoombaar, drie dagen lang: en dan heeft de stijve en tolerantie Baselse mens weer een jaar rust; is zijn agressie kwijt en kan weer creëren (en sparen) voor de volgende Basler

Fasnacht, de ernstigste van de wereld.

Ver teruggaand in de geschiedenis valt te vermelden de zg. «boze Fasnacht» (1376): voor veel deelnemers was het tevens hun laatste!

In het begin van de 15de eeuw trok men in de Advent-tijd gemaskerd rond en stoorde zelfs kerkelijke erediensten.

In een officiële bekendmaking van 1436 verbod het Stadsbestuur van Basel elke maskerade; bij velen bestond angst voor de gemaskerde mannen, van wie men niet wist of de lachende maskers wel de gesettesgesteldheid van hun dragers vertolkte.

In het tijdperk van de reformatie (1529) wordt het 40-dagen durende vasten opgeheven en de «genieten» (fasnachten) als volkomen overbodig beschouwd. Fasnacht werd in Basel (1546) algemeen verboden.

De vijandschap tussen de protestantse kerk en de «Fasnachters» voerde tot de ondergang van het feest, vooral in het Duitse spraakgebied, echter met uitzondering van Basel.

Toch duikt in hetzelfde tijdperk voor de eerste maal ná de reformatie de «Fasnacht»-maandag op – de maandag ná Aswoensdag. Met

de keuze van het tijdstip wilden de Fasnacht-vierders vooral de katholieken ergeren.

De moderne Fasnacht ontstond in het begin van de 19de eeuw in de geest van de Franse revolutie, die met de strengheid van de reformatie brak: het dragen van maskers was weer toegestaan.

In deze beginperiode bleven protestanten en katholieken Fasnacht tegenstanders en de Fasnachters werden alleen gesteund door de vrijzinnigen, die in de Fasnacht een vaderlands propaganda-middel zagen.

De grootste tegenstanders waren nog tot voor vijftig jaar de rijke en invloedrijke «Dahlbanes» (bewoners van het Alban-Quartier). Toen de sociaal-demokraten hen vóór de tweede wereldoorlog het politieke roer uit handen namen, veranderden zij hun instelling en zij ontdekten Fasnacht als medium voor het vreedzaam uitdragen van konflikten; zij, die eerst zelf als onderwerp voor spot golden, gingen nu zelf spotten.

Het politieke klimaat is verbeterd, alle lagen der bevolking en alle gezindten nemen deel aan de Fasnacht, maar rebellie geldt nog als ondeelbaar met de Fasnacht, wat tot uiting komt in de Fasnacht-lantaarns en de hekeldichten.

In wijnlokalen zingen kleine groepen «Schnitzelbänke», satirische coupletten die met grote grafieken worden geillustreerd. Alles wordt bekritiseerd in het Basel-Duits: het verkeer, de woningbouw, uitbreidingsplannen (of het gebrek daarvan), belastingen enz.; de kern van de rebellerende Fasnacht-groepen is als het ware een buiten-parlementaire oppositie.

De Basler Fasnacht is de stad zelf met al haar ingezeten en zij heeft geen gevaar te duchten, noch van de staat, noch van de kerk ... behoudens van de wintersport!

De gehele sfeer van de Fasnacht is op de tentoonstelling te zien door

de meer dan 200 foto-vergrotingen van Zwitserse en Franse fotograven, o.a. van Henriët Grindat, Marcel Imsand, Lue Chessex en Monique Jacot.

De expositie van Projekt '80 legt het accent op het aspect van de Basler en Luzerner Fasnacht. Uit duizenden maskers en kostuums werd een kollektie gezocht, gemaakt van alle denkbare materialen: óvergedimensioneerde gedrochten, sprookjesdieren, lugubere wezens, elektronische monstros, mens geworden planten, enz., ja, soms een elektrische fabriek!

Bij het ontwerpen van alle Fasnacht onderdelen zijn professionele kunstenaars betrokken, niet

alleen uit Basel, maar zelfs tot in Frankrijk; ook Picasso ontwierp schetsen voor de Fasnacht.

Fasnacht kunstenaars vindt men onder beeldhouwers, grafici, kunstschilders, architecten, dekorateurs, etaleurs, etc., maar allen blijven anonym. De Fasnacht-kunstenaars worden niet beknot in kreativiteit en kosten van uitvoering; de clique financiert, vaak met subsidies van bedrijven en staat. Fasnacht-kunst is niet stijl-gebonden; ze is in wezen een avant-garde-kunst zonder het te willen zijn: een vruchtbare wisselwerking met de vrije kunst in aanwijsbaar - zij is niet traditie-gebonden.

Ná de zomervakantie zoekt men al een «sujet» (thema) uit voor de

volgende Fasnacht en men meldt zich met dit idee bij het Fasnacht-komite, die dit idee reserveert.

Tijdens het verder uitwerken, wordt het thema vaak geheel of gedeeltelijk gewijzigd. Ligt het eenmaal vast, dan wordt door «woord en beeld» het thema uitgebeeld; kunstenaars, ateliers en fabrieken worden ingeschakeld voor de bouw van het fenomeen van de Basler Fasnacht.

De Basler leeft het hele jaar naar de volgende Fasnacht toe en beleeft het feest als een religie, heel dogmatisch, maar heel kreatief en modern:

de Basler Fasnacht, de meest kreative «karnaval» van Europa.

Bücherbesprechung

Zauberhafte Aufnahmen aus Gegenden, die letzte Paradiese sind

Charles A.Vaucher:

Leben in Weiher, Ried und Moor
48 Seiten Text, 80 Seiten Farbbilder, Fr./DM 39.50
Schweizer Verlagshaus AG, Zürich

Ohne Wasser kein Leben! Ried und Moor waren seit je sagenumwoben, gefürchtet und gemieden. Wahrscheinlich war ihr schlimmer Ruf jahrhundertelang zugleich ihre Rettung. Dann aber kam der rationalistisch denkende Mensch, und er besass die Mittel, Sümpfe trockenzulegen. Er tat es mit einer solchen Gründlichkeit, dass es heute dringend notwendig wird, die wenigen letzten Feuchtgebiete zu erhalten. Sie sind Zufluchtsort vieler Tierarten und Lebensraum immer seltener werdender Pflanzen. Als Wasserreservoir kommt dem Feuchtgebiet grosse Wichtigkeit für das ökologische Geschehen seiner Umgebung zu. Der Bildband ist eine Bestandesaufnahme aus einer ganz persönlichen Sicht. Charles A. Vaucher hat sich über lange Zeit den verkannten Natur-

schönheiten gewidmet und stellt sie nun in seinem neuen Buch vor. Es ist kein Nachschlagewerk, sondern ein Sachbuch, das ein ernstes Anliegen mit echter Poesie zu vereinen versteht. Es vermittelt Stimmungsbilder, die einmalig sind und sich nur demjenigen offenbaren, der das heimliche Leben dieses Stücks Natur zu deuten vermag. Über 80 grossformatige Farbbilder zeigen die Mannigfaltigkeit der schützenswerten Gebiete, ob diese nun in südlichen

Ländern, in Afrika oder in Mitteleuropa liegen.

Der Europarat hat das Jahr 1976 zum «Jahr der Feuchtgebiete» erklärt. Der World Wildlife Fund (WWF) organisiert in diesem Zusammenhang eine Reihe von Aufklärungs- und Sammelaktionen. Der Verlag unterstützt diese Bestrebungen, in dem er einen Teil des Verkaufserlöses direkt dem WWF zukommen lässt.

Charles A. Vaucher bietet in einem stimmungsvollen Fotoband einmalige Bilder von Weiher, Ried und Moor, und der Betrachter wird überrascht feststellen, welche Anmut und Farbenpracht in den heute bedrohten Gegenden verborgen ist.

Mit dem Kauf dieses wunderschönen Buches unterstützen Leser und Verlage die Bestrebungen des WWF, da ein Teil des Verkaufserlöses direkt dieser Organisation zufließt.

Weihnacht 1977

Süßer die Glocken nie klingen
als zu der Weihnachtszeit,
's ist als ob Englein singen
wieder von Frieden und Freud,
wie sie gesungen in seliger Nacht.
Glocken, mit heiligem Klang
klinget die Erde entlang.

Allen Lesern wünschen wir recht frohe und schöne Weihnachtstage, sowie alles Gute zum Jahreswechsel.

Aufruf: Liebe Leser, kaufen Sie sich dieses prächtige Buch, es ist wirklich sehr empfehlenswert!

Redaktion

Aufruf an Schweizer und Schweizerinnen in Eindhoven und Umgebung.

In den letzten Monaten sind einige Landsleute aus Eindhoven an mich gelangt mit der Bitte um Vermittlung von Adressen von Schweizern in ihrer Umgebung. Da allem Anschein nach in diesem Gebiet eine grössere Anzahl von Landsleuten lebt, stellt sich die Frage, ob sich diese nicht zu einem Schweizerclub zusammenfinden könnten. Es gab einmal einen Schweizerclub Eindhoven, der aber mangels Interesse «einge-

schlafen» ist. Eventuell wäre es auch möglich, eine Art «Filiale» des Club Rotterdam aufzustellen. Daher möchte ich hiermit alle diejenigen, die an einem Kontakt interessiert sind, aufrufen, sich bei mir zu melden. Vielleicht stellt sich jemand aus Eindhoven als Kontakterson zur Verfügung? Ich selber bin gerne bereit, mit Rat und Tat zu helfen.

In Erwartung Ihrer Briefe grüsse ich Sie freundlich

L. Schaad-Denner
Voorschoterlaan 119
Rotterdam 16

denen Auslandschweizers auf den absoluten Nullpunkt gebracht und damit bewusst eine finanzielle Notlage geschaffen werden, bis Unterstützung mit schweizerischen Mitteln als Sozialhilfe beantragt werden kann. Ein arbeitsloser Mitbürger in der Heimat hat dagegen den Vorteil, ja sogar die Pflicht, einer Arbeitslosenkasse beizutreten und von dieser, ungetacht seiner privaten Vermögensverhältnisse, sein Taggeld zu beziehen, ohne dazu verurteilt zu sein, sogleich den bitteren Gang zum Fürsorgeamt antreten zu müssen. Anderseits scheint jedoch für einen stellenlosen Auslandschweizer, welcher auch nach dem neuen Gesetz nach wie vor nicht die Möglichkeit hat, sich in der Heimat gegen Arbeitslosigkeit zu versichern, eine Demütigung Voraussetzung zu sein.

Spanien

UNSERE LESER SCHREIBEN

Brief eines Schweizers in Spanien

Zuerst die eigenen Ersparnisse aufbrauchen?

Unter der Überschrift «Zuwenig bekannte Fürsorgemöglichkeiten» machte kürzlich eine schweizerische Tageszeitung bedürftige Bürger im Ausland auf die Möglichkeit einer Unterstützung gemäss Bundesgesetz vom 21. März 1973 über «Fürsorgeleistungen an Auslandschweizer» aufmerksam. Da ich seit mehr als drei Jahren stellenlos bin und es mir heute, mit meinen 57 Jahren, weder in meinem Gastland noch in der Schweiz

möglich ist, Arbeit zu finden, muss ich mich leider zur obigen Gruppe der Auslandschweizer zählen. Dies umso mehr, als ich während dieser Periode gezwungen war, den Lebensunterhalt für mich und meine Familie aus meinen bescheidenen Ersparnissen zu bestreiten, sodass diese nun zur Neige gehen. Auf mein Gesuch hin erhielt ich vom Dienst für Auslandschweizer- und Rückwanderhilfe den folgenden abschlägigen Bescheid: «In Anbetracht Ihres Sparguthabens kann von einer Notlage im Sinne des Gesetzes nicht gesprochen werden.» Demzufolge müssen also die Ersparnisse eines arbeitslos gewor-

Redaktionsschluss für die Lokalseiten 1978: Délai de remise des pages locales au coordinateur pour 1978:

1/78 (März / mars):	13.1.1978
2/78 (Juni / juin):	1.3.1978
3/78 (Oktober / octobre):	16.8.1978
4/78 (Dezember / décembre):	29.9.1978

Revue suisse Schweizer Revue Swiss Review

publiée par la Commission d'exécution de l'information de et vers la 5e Suisse.

Rédacteur responsable:
Lucien Paillard.

Responsables des pages locales: les Communautés suisses à l'étranger.

Composition et impression:
Buri Druck SA, Berne.

Toute correspondance concernant cette publication et nouvelles locales est à envoyer au rédacteur responsable: Lucien Paillard, Secrétariat des Suisses de l'étranger, Alpenstrasse 26, case postale, 3000 Berne 16, ou à votre représentation officielle suisse.